12de Jaargang — Curacao den 7n September 1895 — N° 610

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl.0.50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0.20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, di regel mas fl.0,07½.

„DAT KOMT ZOO VAN ZELF."

Ik geloof, dat het van den God-en menschhatenden Voltaire is het woord, dat zegt: „ Een mensch zonder God is gevaarlijker dan een tijger, en de volkeren zonder God zullen elkander als wilde dieren verslinden."

Wie ooit deze treffende waarheid, uit de waarheid lasterende pen van dezen aartsbooswicht gevloeid, mocht betwijfeld hebben, niet hij, die dezer dagen de ontzettende historie las van Emile Gaudot.

Deze verschrikkelijke bengel van 17 jaar stond, in een departementale hoofdstad habij Parijs, voor het hof van assisen terecht wegens moord op eene oude vrouw, die hij van twee frs. had beroofd. Hij bekende alles met de meeste brutaliteit: „ Ik geef er evenveel om als een visch om een appel", had hij gezegd, en toen de president hem vroeg, of hij de vrouw wel zou gedood hebben, als hij geweten had, dat zij niet meer bezat, antwoordde hij: „ Nu, dat weet ik niet! wat raakt het me, een ouwe karkas meer of minder. Ik werk tot elken prijs."

„ Uw cynisme zou een kannibaal doen walgen!" riep de president uit. „ In welke school van schande hebt gij al die verdorvenheid geleerd?"

„ Dat komt zoo van zelf, meneer de president!"

Inderdaad, dat komt zoo van zelf. De mensch is, van nature, een wilde spruit, die noodig heeft te worden geënt op den levensstam, Christus, en die zich slingeren moet om den boom des kruises. Christus, die het leven is, moet aan dien wilden tak een nieuw leven schenken, het kruis als een steunpunt of schutsmuur tegen de stormen.

Dat levenssap van den Christus is niet te vervangen door de kunstmatige cultuur in broeikassen als: civilisatie, eergevoel, fatsoen enz. G e h e e l e n a l vreemd aan 't Christendom — want velen, die buiten het Christendom staan, ondergaan toch of hebben ondergaan den invloed der maatschappij, die nog altijd van 't Christendom meer heeft overgehouden, dan zij zich zelve bewust is — daarom zeggen wij: g e h e e l e n a l vreemd aan 't Christendom, is de mensch een wilde spruit, die geënt en gesnoeid moet worden. Maxime Du Camp, in zijn heerlijk werk: *la Charité privée à Paris*, spreekt dan ook van geciviliseerde en ongeciviliseerde straatjongens.

De ondervinding van alle tijden leert, dat de vruchten van dien wilden struik allerbitterst en noodlottig zijn. De eerste vrucht is wel de hoogmoed.

Zoo dan de mensch geen gezag boven zich duldt en alleen maar bukt voor het geweld; zoo het kind de bevelen der ouders niet acht en de vermaningen van vader en moeder lastig en belachelijk vindt; zoo het zich niet schaamt, haar, die hem onder het hart gedragen en op haar armen gekoesterd heeft, op het hart te trappen, en door zijn weerspannigheid en trotschheid, onhandelbaarheid en onbeschaamdheid de ingewanden verscheurt van hem, die eens bij zijn geboorte in vadertrots heeft gejubeld: spreek dan, zooveel gij wilt, van betamelijkheid, van fatsoen, van noodzakelijkheid, — de mond, die nooit van Christus leer heeft gedronken, zal u, in waglijke onbeschaamdheid, toevoegen: „ Dat komt zoo van zelf, ik moet vrij zijn."

De tweede vrucht is de genotzucht. Zoo dan de mensch van zijn buik zijn God maakt, zoo hij de hand uitstrekt naar het goed van een ander, en voor geen laster, geen verraad, geen laagheid, geen geweld, geen dolk of revolver terugschrikt om een hand vol geld te bemachtigen, dat zijn genot, ook maar eenige uren lang zal verhoogen; zoo hij het troebele water wil slurpen der dierlijke genoegens en den draf wil eten der onreine dieren, meenende in die oogenblikkelijke prikkeling het hoogste genot te vinden, en daarvoor zijn eer te grabbel gooit, zijn familie schandvlekt, zijn jeugd verwoest, zijn gezondheid ondermijnt, zijn leven als water uitstort en wellicht liefde veinst en vriendschap huichelt en zoo ook anderen met zich in 't slijk werpt: spreek dan, zoo veel gij wilt, van uiterlijk fatsoen, van *honnête homme*, van sociale verhoudingen, — de mond, die nooit van Christus' leer gedronken heeft, zal u in waglijke onbeschaamdheid toevoegen: „ Dat komt zoo van zelf, ik moet genieten."

Dwaas dan zijn zij, die het chistelijk element uit de opvoeding willen weren, schande over hen, die het arme volk opzweepen om, zooals onlangs te Brussel, te manifesteeren tegen het christelijk onderwijs!

De mensch is van nature zoo bedorven, dat, in den gewonen regel, de huiselijke opvoeding alleen niet in staat is hem christelijk te vormen; de geheele opvoeding, ook de school, die de aanvulling, de voortzetting der huiselijke opvoeding moet zijn, moet van het christelijk idee, van de christelijke kracht doordrongen zijn.

De beruchte Belgische socialist V. d. Velde had wel gelijk, toen hij zeide, dat de neutrale school een uitnemende kweekschool is voor socialisten.

Ja, laat den wilden struik groeien buiten den grond van het Christendom, buiten den dauw, die van het kruis van Christus afdaalt....en verdorvenheid, opstand, laagheden, geweldenarijen...., „ het komt zoo van zelf!"

Daarom stemmen wij volkomen in met het prachtig pleidooi van den advocaat Saint-Appert, die van rechtswege den jongen woesteling Gaudot was toegevoegd een pleidooi van onverbiddelijke logica, van trillende verontwaardiging, van zegevierende welsprekendheid:

„ Mijne heeren," begon hij, „mijne taak is zeer eenvoudig, daar de beschuldigde alles heeft bekend. Ik behoef hem niet te verdedigen daar ik voor hem geene barmhartigheid zie. Ik zal dan ook kort zijn. Maar als de justitie hem rekenschap vergt van zijne misdaad, dan zult gij mij veroorloven op mijne beurt de justitie rekenschap te vragen van haar vonnis. Hoe zal het luiden? Ik weet het niet. Maar hoe het ook uitvalle, een is er hier, die schuldiger is dan de schuldige zelf. Dien schuldige ik wijs hem u aan; of liever, die schuldigen klaag ik aan: gij, mijne heeren, die mij aanhoort; gij, die de maatschappij vertegenwoordigt die maatschappij, welke zich gedwongen ziet de misdaden te straffen, welke hare zorgeloosheid en verdorvenheid niet hebben weten te voorkomen. Daar aan den muur, voor mij, zie ik en begroet ik Christus aan het kruis. Hij is hier in uwe rechtzaal, daar waar gij den misdadiger voor uwe balie daagt. Waarom is hij niet in de school, daar waar gij het kind roept om het te onderwijzen? Waarom straft gij onder Gods oog, wanneer gij de zielen vormt buiten Hem? En waarom moet Gaudot den God van Golgotha hier voor de eerste maal ontmoeten? Waarom heeft hij Hem niet ontmoet voor de banken zijner school? Dan zou hij zonder twijfel de bank der schande hebben vermeden, waarop hij thans gezeten is. Wie heeft hem gezegd, dat er een God is, eene toekomstige gerechtigheid? Wie heeft hem gesproken over zijne ziel, over de plichten jegens zijnen naaste, over de broederliefde? Wanneer heeft men hem het Goddelijk gebod geleerd: gij zult niet doodslaan? Men heeft deze ziel overgelaten aan hare booze driften. Dit kind heeft geleefd als een jong wild beest, in de woestijn, alleen in deze

---

FEUILLETON

FIEL TÉ NA MORTO.

Ta algun anja pasa caba, koe mi a bolbe bini coe vapor "Siberia" for di America; e vapor tabata un di mas grandi vapornan di Cunard-line.

Captan Cameron, comandant di "Siberia" tabata un homber balente. Toer hende a conocéle como un bon navegante, coe di mas tantoe cuidado el tabata percura pa su pasageronan di su vapor i ningun di nan, koe tabata para bao di djele lo a risca di no a cumpli coe toer su deber. Su presencia tabata basta pa jena nan coe confianza i den orcan mes nan tabata sin miedoe basta captan Cameron tabata para na timon.

Su jioe Rolland un di su officialnan tabata un jonkman balente, sin miedoe, semper jen di legria i e tabatin forza di un gigante; pero su tata a tratéle como toer otro official; e no tabatin ningun drechi, koe otro no tabatin, i toch hende por a mira, koe e tata tabata stima su jioe masjar i koe captan tabata orguljoso di su jioe.

Nos biage lo caba lihé. Un ciertoe dia captan a participa nos, koe majan mainta tempran lo nos mira costa di Inglatera. Muchoe di nos a resolvé di lamanta tempran pa mira tera.

Es anochi lamar a lamanta; bientoe a supla duroe i hopi ora despues, koe toer a bai droemi, mi tabata pa mira bringamentoe di nos vapor coe lamar.

Mi no tabata tendé nada na bordo, toer luz den cajuitnan a paga, ora mi a tende un gritoe, koe mester a spanta toer hende, koe a tendele.

"Kimamentoe."

Mi a lamanta, a bisti panja i a sali for di mi cajuit. Falta poco toer pasagero a lamanta caba i toer a bai ariba jen di ansia gritando di miedoe.

Oranan largoe caba captan a poerba di paga candela sin papia nada coe pasageroenan, pero borotc a haci algun di nan lamanta i nobo terribel a plama unbe na henter vapor.

Conforme mi a jega ariba mi a ripara, koe nos estado tabata basta tristoe. Mitar loco di ansia muchoe di pasageronan a drenta den boto i tambe algun di matroosnan a bai aja-den, bisando, koe nan mester a juda e pasageronan, pero pa bisa berdad pa scapa nan bida'

Mi no tin di bisa ki disorden tabatin na bordo. Captan Cameron a jega mei mei di nos. Su panja tabata kimár i kibrar na toer camina; el a pidi nos di keda ketoe, el a bisa nos, koe toer lo salba basta nos ta haci es koe e ta manda, pero nada no por juda; toer su palabra tabata envano.

Un boto tras di otro nan a baha, pero pasobra nan tabata muchoe cargá toer a bira i muchoe di nos pasageroenan a hoga.

Despues di un mitar ora no tabatin boto na bordo mas. Poco poco vlamnan a jega camina nos toer tabata para. Coe desesperacion nos a bringa coe e candela pa e no jega cerca machine, pero toer nos trabao tabata enbano; candela a sigi, i nos no por a haci nada mas koe di warda kiko ló socede,

Alafin solo a sali i coe ansia nos a hisa wowo pa mira tera. I en berdad!

Tera! O, Dios duna koe nos por jega promer koe vapor a kima toer!

Captan Cameron a tuma un resolución; el a larga hisa toer bela i a manda di larga traha machine tantoe duroe koe por.

Mitar vapor tabata na candela, toer hende a mira morto nan dilanti, pero un sol no tabatin miedoe.

Roland Cameron tabata semper di mas acerca candela i mas koe su panja tabata kimar i su cara pretoe di huma el a traha sin sosega ningun momentoe.

El a manda matroosnan tira awa den candela mientra el mes a subi ariba pa drecha un bela, ora un gritoe a spanta toer hende. Podiser el no a tene su mes bon of un otro cos a strobele, com coe ta el a cai for di arriba den lamar.

Mi a bira pa Captan. El a mira toer cos, un ansia terribel mi a weita ariba su cara i el kier a baha pa stop machine. Pero ora el a mira toer e pasageronan el a larga su manoe cai, koe el a hisa caba. Si vapor no tabata sigi coe e meslihereza toer lo a moeri. Com le haci?

Pa salba su jioe el mester risca bida di toer otro. Un momentoe el tabata na duda, pero el a vence.

Roland a bini ariba awa, ta hisa su manoe no pa pidi axilio, pero pa coeminda nos i el a grita: „Sigi, sigi, no corda ariba mi."

Vapor ta sigi su camina. Tera a bini mas i mas acerca i nos a mira un touw di boto jega pa juda nos, pasobra for di costa nan a mira nos vapor kima. Despues di diez minuut toer tabata den boto i ora nos tabata jega tera nos a tende koe machine a rementa i a mira vapor kibrar.

Dios a juda nos i toch nos no tabata muchoe contentoe, pasobra nos toer a corda, koe nos a salba pa motiboe di fieldad di Roland Comeron.

E dia nos mester keda na e lugar. Tramerdia mi a tende algun boroto i mi a bai mira kiko a sosede.

„For bi Fastnet nan ta haci seña pero ta tantoe scur koe mi no por mira bon," un dici; „toch mi ta comprende algo: „Nos a haja den lamar," pero mas mi no ta mira.

Mi a bolbe na mi hotel. Un orá despues mi a tende di nobo un boroto gran-

maatschappij, welke den tijger gaat dooden, terwijl zij op het geschikte oogenblik zijne nagels had moeten afwetten, zijne bloeddorstigheid wegnemen." Gaudot hoorde dit prachtig en voor hem zoo vreemd pleidooi met verstomming, met zekeren triomf aan, en een glans van voldoening lichtte in zijne oogen, toen de heer Saint-Appert eindigde met den uitroep: „Ja, mijneheeren, u beschuldig ik, u, beschaafden, die slechts barbaren zijt: u, moralisten, die de groote trom roert ten bate van godloochening en zedenbedervende lectuur.... En gij verbaast u, dat men u antwoordt met misdaad en verdorvenheid? Veroordeelt mijn cliënt; dat is uw recht. Maar ik beschuldig u; en dat is mijn plicht." De heer Saint-Appert ging zitten. Een donderend applaus deed de zaal daveren, doch de President trok een leelijk gezicht en maakte er onmiddellijk een einde aan. De jury-leden zonderden zich ter beraadslaging af en keerden terug met een bevestigend antwoord op alle vragen. De 17jarige moordenaar werd ter dood veroordeeld! „God zal rechtdoen over de rechters!" riep mr. Saint-Appert uit, staande en den vinger uitgestrekt naar het kruisbeeld.

(*Huisgezin*).

Een audientie bij den Paus.

In het *Vaderland* vinden wij een uitvoerige beschrijving van een H. Mis door den Paus opgedragen en een audiëntie door Hem verleend. Wij ontleenen daaraan de volgende brokstukken, daarbij den lezer er aan herinnerend dat hier een man aan het woord is, die volgens zijn eigen verklaring tot de ongeloovigen behoort.

....

Toen celebreerde hij de Mis.

Zacht en teer zong het koor van priesters dáár, achter uit de kapel, achter de vergulde, omtimmerde verhooging over de knielende menschen. Statig zonken de garde-soldaten en met hen de hellebardiers in de zaal op de knieën en sloegen aan, weenend klonk de stem van dien eenen kleinen witten mensch bij 't lezen uit de missaal, zooals een grijsaard stilweenend bidt. En later 't *Ave Maria*, eerst die eene teere, gebroken stem, die uit den voor het altaar geknielden mensch kwam, uit dat tengere lichaam, waarin de ademhalingen gingen met korte schokjes, en dan het zware invallen van de velen, die knielend met hem baden, en dan weer die eene, weenende stem.

Hoe herinner ik mij nu nog het kussen van het in marokkijn gebonden missaal, dat die eene kardinaal den Paus knielend voorhield; de kardinalen in hun roode kleedij om dien eenen witten, tengeren man geknield het diffuze licht van achter de dichte gordijnen over de knielende menigte en het koor, dat zoo klaar en teer zong.

Toen de Mis geëindigd was en de Paus, ontdaan van zijn misgewaad, ging zitten in den grooten stoel, dien men voor 't altaar zette, toen hij daar zat, omringd door de kardinalen, die om hem stonden, met de handen in den schoot en den rechtervoet, waaraan een kostbare muil, wat vooruit, kon ik hem goed zien. En uit 't wasbleeke, beenige gezicht met den grooten neus, de krachtige kaak en die goedige trekken om den mond, zag hij ons aan met oogen van buitengemeene klaarheid en scherpzinnigheid.

De voorste rijen menschen werden bij hem toegelaten en door de dienstdoende heeren in twee rijen om den Paus geschaard. Allen lagen geknield. De voorsten waren Polen, een deputatie van de pelgrims. Een van hen, een monnik in een donkerbruine pij, sprak den Paus toe, maar hij was zóó ontroerd, dat hij bijna niet uit kon spreken, en de mannen, die groote, stoere kerels met hun lange baarden, die met hem waren, zij weenden als knapen, zij kusten in verrukking 's Pausen hand en voet en de Paus-zelf, bewogen bij 't aanzien van dezen, wischte met de bevende beenige kleine handen met den grooten zijden doek een traan zachtkens weg. En wij allen, die daar geknield lagen, werden wonderlijk bevangen en ontroerd.

De priester eindigde zijn toespraak, en zacht fluisterende tot den Paus, die zijn hoofd voorover neigde, gaf hij hem twee zakjes met goudstukken, die kardinaal Rampolla aannam. O, hoe middeleeuwsch, hoe devootlijk was dit, 't geven van 't geen zij brachten voor hem, voor wien zij ter bedevaart uit verre gewesten waren gekomen.

Door kardinaal Rampolla, die met zijn rechte houding, zijn door veel scheren blauwig gelaat, met zijn oogen, die in 't midden groot opliepen en die den menschen aanzagen met verlegen makende doordringendheid, ter rechterzijde naast den Paus stond, werden de nu volgenden allen na elkander aan den Paus voorgesteld.

Na een kort gezegde, na een eenvoudige begroeting, na 't kussen van 's Pausen rechterhand, die hij voorhield en waaraan een groote diamanten ring fonkelde, ging men weer terug naar zijn plaats, maar velen waren zóó ontroerd, dat zij door de kamerheeren weggeleid moesten worden.

Toen ik, ongeloovige, vlak voor den Paus lag, was ik buitengewoon zenuwachtig en toen ik wou zeggen hoe innig verheugd ik was tot hem te mogen spreken, hij de schrijver van de *Rerum Novarum*, hij de Paus der werklieden, zie, ik kon door mijn ontroering niets meer uitbrengen dan: *O très saint Père, je suis tellement heureux de pouvoir vous voir.* En met die klare oogen zag hij mij aan en zeide zacht: *Si, mon garçon. Eh bien, quand vous retournez dans votre pays, vous pouvez dire que vous avez vu le Pape, n'est ce-pas?* En met zijn hand zachtjes op mijn hoofd kloppende: *Bénédissimo, bénédissimo.* Toen kwam een kardinaal met een menierood-zijden mantel en hing dezen den Paus om, zette hem een menierood-zijden priesterhoed met gouden siersels op en geleid door de kardinalen in hun lange gewaden zette zich de Paus in den wijnroodzijden draagstoel, de knechten hieven hem op hun schouders en te midden van een stoet geestelijken en voorafgegaan door de groote mannen der *Guarda nobili*, ging de Paus langzaam denzelfden gang terug, welke hij voor 3 uren was gekomen.

Nu gaan allen staan in de kapel en als één begeesterd uitroept *Evviva viva il Papa re*, dan schreeuwen allen in éénen ontzettenden schreeuw van extase *Evviva viva il Papa re.* En de menschen zwaaien met hun rozenkransen, wuiven hem na met hun kruisen, bekussen zijne handen en schreeuwen ontzettend *Evviva viva il Papa re.* En 't klinkt om me in vele talen en 't stormt van achteren over mijn hoofd: leve, leve de Paus, Koning!

———

di. Aparce un joramentoe di legria. Mi a sali afor i cerca porta mi a haja un touw di hende. No ta posible!

I toch enberdad, mei-mei di toer e hende Roland Cameron!

Captan koe a tende e gritoe di legria a sigi mi i conforme el a mira su jioe el a cai den su braza i a jora di legria.

Ora nos toer tabata para rond di Roland el dici: „Mi kier por ta koe ningun di boso lo a corda koe lo mi scapa. Ora mi a cai den lamar mi a comprende koe lo mi perde toer mi forza ora mi a landa. Mi a keda drief, pero ora mi a ripara koe stroom a hiba mi pa Fastnet mi a coeminza bringa pa mi bida. Poco poco mi a landa i pa fortuna nan a mira mi for di vuurtoren. Nan a manda un boto i nan a cohe mi na ora koe mi a hera zink, pasobra mi forza a caba. I ata mi awor aki!"

Mi mester bisa koe toer koe tabata aja tabata leger i contentoe—mas koe nos estado tabata basta tristoe—pasobra un heroë a salba nos.

—(o)—

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Gouverneur is verhinderd Zondag 8 September a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant
VAN WINGEN.

De Koninginnedag is met te groote geestdrift gevierd, dan dat wij beproeven zouden, een nagalm te verwekken het feest waardig. Met een paar woorden zij de Lezer tevreden.

Oud en jong genoot van *de parade*, welke toch maar de kroon blijft spannen onder het ceremonieel onzer Vaderlandsche feestdagen.

De Feest-commissie heeft volle eere van haar taak: haar programma is afgewerkt naar den eisch en onder den gewonen toevloed van menschen te land en menschen te water, die eenvoudig spotten met de hevigste stralen der al te geestdriftige zon.

Onze haven, vol wimpels en vlaggen, leverde wederom een verrukkelijk feestgezicht op.

De pers liet zich evenmin onbetuigd, maar droeg het hare bij om den feestdag luisterrijk te vieren. Ook de Spaansche taal leende haar welluidende klanken tot verhooging der algemeene vreugde. Zoo „*El Poema*" waarin de heer D. M. Chumaceiro met zuidelijken zwier de lier tokkelde ter eere van H. M.

Het vuurwerk, Hollands fabrikaat, besloot den dag op eenige wijze. *De Curaçaosche Courant* en *De Vrymoedige* zeggen zeer terecht, dat dit nummer van het feestprogram veel beter voldeed dan vorige jaren. Dit is ook geheel en al onze meening.

Als wij nog terugdenken aan de pakkende slot-apotheose, onstuimig als de geestdrift onzer harten door een bliksemend en donderend spel van licht en geluid, van geen volksgejuich te overstemmen, dan voelen wij ons gedrongen hulde te brengen aan de Commissie, die op het laatste openbare oogenblik van den feestdag zoo zegevierend de leuze „Holland bovenal!" tot haar recht deed komen.

— Een afzonderlijke loffelijke vermelding verdient *El Cronista*, die in een hoog lyrische ontboezeming in haar feestnummer van 31 Aug. onder meer onsterfelijke regels de volgende bevat: (de poëtaster richt het woord notabene tot H. M.)

"Wij hebben u nog nooit gezien
Maar 't Hart klopt fier en vrij
Voor Neerlands dierbaar Vorstenhuis.
Scharen wij ons in de rij
En wee hen die u wensche smeedt
Het zij voor u alleen.
Op Curaçao zijn steeds in lief en leed
Oranje en Nederland één,"

Wij hebben meermalen vermoed, dat de Redactie van *El Cronista*, wat al "te gauw van aannemen is" en, nu wij dit vermoeden zoo geheel en al bevestigd zien, moge de Lezer oordeelen, in hoeverre de voorlichting van dit anti-clericale orgaan betrouwbaar zij.

— Met genoegen deelen wij onzen Lezers mede, dat de verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina aan den Ed. Gestr. Heer J. H. Schotborgh, het oudste lid van den Raad van Bestuur en Majoor Commandant der Schutterij eene aangename en wel verdiende verrassing bracht: de ridderorde van den Nederlandschen Leeuw. Wij zijn er van overtuigd, dat deze gelukkige toepassing van het: "*Eere, wien eere toekomt*" allerwege op onze eilanden met ingenomenheid en blijdschap zal begroet worden en voegen onzen gelukwensch bij de talrijke, welke ZEd. Gestreuge bij deze gelegenheid mocht ontvangen.

— Ook voor den volijverigen Commandant Inspecteur van ons politiecorps zal deze Koninginnedag gedenkwaardig blijven. Den Heer C. L. Bercks viel namelijk de onderscheiding der zilveren medaille van Oranje Nassau te beurt.

Moge de heer Bercks nog lang zijn moeilijken post vervullen met den ijver en de toewijding, welke hem deze onderscheiding hebben verworven!

———

Bij Koninklijk Besluit dd. 29 Juli 1895 No. 16 is aan den heer G. A. L. Ferguson, Officier van gezondheid der 1e klasse, Chef van den militairen geneeskundigen dienst op Curaçao, op zijn verzoek en onder dankbetuiging voor de vele en langdurige diensten door hem aan den lande bewezen, eervol ontslag uit den militairen dienst verleend.

Bij Koninklijk Besluit dd. 29 Juli 1895 No. 17 is de heer J. H. M. Ellis, arts, benoemd tot tijdelijk Officier van gezondheid der 2e. klasse bij de Landmacht in West-Indië.

Bij Gouvernements beschikking dd. 2 dezer maand No. 529 is de betrekking van Chef van den militairen geneeskundigen dienst op Curaçao opgedragen aan den Officier van gezondheid der 2e klasse P. K. T. Lens.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

A. Felston, William Pulphes, E. Lamp, May, Felix Maduro, Jacob C. de Pool, Olimpio Borrero Poveda, Ana E. de Castro, W. H. Rodriguez, C. W. Barnes, Evelina Ferrero, Carlota D. de Ernst, Sarah d' Acosta Gomez, Elias Garces, Guiseppe Leonardi, Juan Faderlender, Johana Pontilius, Bernardina Henriquez, Agustin Bethencourt, hijo (aang.), Donato Porcelli [aang.], J. B. Gorsira (aang.), Juan Casañas (aang.)

Wij lezen in *El Porvenir* van den vijfden j. l:

UN ACTO PIADOSO

Por informes que nos suministra un apreciado amigo nuestro, sabemos que hoy se ha verificado en el *Colegio Santo Tomás* el acto conmovedor de la *Primera Comunión* de 14 de sus niños alumnos, precedido de una misa solemne rezada y cantada por tres venerandos sacerdotes.

Aunque el acto fué casi privado pues no fueron muchos los concurrentes ademas de los padres y encargados de los jóvenes educados, ya por la solemnidad que revistió como por lo piadoso y edificante que es inculcar en los corazones adolescentes el amor á Dios y las virtudes y prácticas de nuestra Santa religión, el golpe de vista del piadoso cuadro impresionó gratamente á los que presenciaron este bello tributo de la *Primera comunión* que la infancia rinde en su inocencia y amor á su Creador.

A la elocuente y patética ceremonia de esta mañana, sucederá otra esta tarde á las cuatro á la cual concurrirán los dichosos niños que hoy consagran todo su pensamiento á adorar á Dios y á fortificar su fe.

Con gusto felicitamos á los jóvenes que han hecho hoy su *Primera Comunión* en el *Colegio Santo Tomás*, y nos congratulamos con sus padres y encargados por tan feliz suceso.

NEDERLAND

Blijkens een bij het dep. van Buitenl. zaken uit Tanger ontvangen telegraphisch bericht, is van de schadevergoeding, naar aanleiding van den overval der *Anna* door zeeroovers van het Riff Marokko geeischt, aanvankelijk een bedrag van 95 pCt. aan onzen tijdelijken consul-generaal te Tanger uitbetaald.

— Hare Majesteiten vertrokken 13 Augustus omstreeks 10 uur per extratrein naar Arolsen, om tegenwoordig te zijn bij den intocht van den regeerenden vorst en de vorstin van Waldeck en Pyrmont. HH. MM. keerden den 15n. op het Loo terug.

Het gevolg bestond uit: barones Van Hardenbroek van 's Heeraatsberg en Bergambacht, grootmeesteres; jonkvr. Van de Pol, surintendente; barones Van Ittersum, 1e hofdame; jhr. De Ranitz, kamerheer en part. secretaris. De directeur van het kabinet jhr. mr. Gevers Deijnoot, zal HH. MM. vergezellen.

Te Warburg voegde de luit. generaal graaf Dumonceau, komende van Nachod in Bohemen, zich bij het gevolg van HH. MM.

— De kunstschilder H. Koekkoek gaat naar Lombok, om een doek te schilderen voor het Panorama-gebouw te Amsterdam.

BUITENLAND

Rome.— Mgr. de Aartsbisschop dr. Hadler te Serajewo is door den Paus benoemd tot apostolisch legaat voor de Slavische provinciën op het Balkanschiereiland.

— De Paus heeft zijn petekind, den jongen koning van Spanje, een prachtig gouden kruis met 15 briljanten en een fraaien ketting geschonken; het kleinood is besloten in een etui met rood fluweel, waarop een opdracht is geborduurd; een eigenhandig schrijven begeleidde het geschenk van den H. Vader. De jonge Koning zal zelf zijn peet in een brief bedanken.

— Zondag 4 Augustus ll., feestdag van den H. Dominicus, heeft te Rome in de kerk der HH. XII Apostelen der Minderbroeders-Conventueelen de wijding plaats gehad van Z. D. H. Mgr. Bonaventura Soldatich aartsbisschop van Sardes i. p. i. Z. D. H. Mgr. Soldatisch, ex-generaal van de orde der Minderbroeders Conventueelen, is gewijd geworden door Zijne Eminentie den kardinaal Bianchi, bijgestaan door de aartsbisschoppen, van de orde der Conventueelen, Mgr. Grasselli, aartsbisschop van Colosse i. p. i., en Mgr. De Angelis, aartsbisschop van Athene en delegatus apostolicus voor gansch Griekenland.

Deze laatste werd geconsacreerd op 14 Juli ll. door Zijne Eminentie den kardinaal Vannutelli, gewezen nuntius van België.

Italie.— Crispi blijkt bij nader inzien een duur minister te zijn. De *Italia reale* vertelt, wat Rome betaalt om zorg te dragen voor de veiligheid van den premier, die door velen zoo vinnig gehaat wordt.

Crispi wordt bewaakt door twee commissarissen van politie, 17 frs. per dag; vijf en twintig agenten, 100 frs. per dag; twee onder-brigadiers, 6 frs. per dag en rijtuig 12.50 frs. per dag, totaal per dag 134.50 frs. Gemiddeld kan men rekenen op vijf duizend frs. per maand, of zestig duizend frs. per jaar.

Wanneer de premier op reis is, kost de bewaking nog iets duurder.

Frankrijk.— Toen Felix Faure onlangs terugkeerde van de schietproeven met een nieuw affuit op de schietterreinen van Hoe, is hij afgestapt aan het St. Josefshospitium, dat bestuurd wordt door de Zusterkens der Armen, en waar thans 250 oudjes van beider kunne worden verpleegd. De president bezocht de eetzaal, waar juist de meesten hun avondmaal gebruikten en bracht ook een bezoek aan de ziekenzalen. Bij zijn vertrek liet hij in handen der overste eene milde bijdrage achter achter en wenschte haar geluk met de goede inrichting van het hospitium en vooral ook bracht hij hulde aan de opofferende liefde der zusters voor deze arme oudjes. Na dit bericht stelt de *Courier de Brux.* de volgende vraag, „dat alles is nu heel mooi, maar waarom staat hij zijnen ministers toe, wetten te toen aannemen die tot gevolg kunnen hebben, dat die goede zusters spoedig op straat zullen staan?" Dat is nu de keerzijde van de medaille.

— Volgens de *Autorité* is het nu zeker dat het Russische eskader tegen het einde van Augustus het bezoek aan Cherbourg zal brengen, dat uitgesteld werd wegens de vertraging, in de bewapening der „Nicolaas II" ontstaan.

Duitschland.— De zonderlinge welkomstgroet door de Engelsche pers tot den Duitschen Keizer gericht, en waarin hem op stekelige wijze te verstaan werd gegeven, dat Duitschland belangen het samengaan met Engeland gebieden, die welkomstgroet is ook in de officieele kringen in Duitschland niet onopgemerkt gebleven. Ook verhief de officieuse *Nord-deutsche Allgemeine Zeitung* haar stem tegen die vreemde begroeting. Het ministerieele blad zegt, dat het er het zwijgen toe heeft gedaan zoolang de Keizer te Cowes de gast van Haar Britsche Majesteit was; maar nu wil het toch de opmerking maken, dat de *Standard* zich met zijn aanmatigende beschouwingen over den hoogsten vertegenwoordiger van de Duitsche natie evenzeer in de vingers gesneden heeft als met zijne verdere mislukte pogingen, om in Duitschland meer vertrouwen te wekken ter bevestiging van goede betrekkingen tusschen Duitschland en Engeland.

— Bismarck heeft eene uitnoodiging ontvangen tot de eerste steenlegging van het nationaal gedenkteeken te Berlijn, maar niemand gelooft dat hij aan die uitnoodiging gevolg zal geven, evenmin als hij de voltooiing van het nieuwe Rijksdaggebouw of de opening van het Noord-Oostzeekanaal heeft bijgewoond. Trouwens, toen hij nog de macht in handen had, was hij reeds (in tegenstelling met den tegenwoordigen keizer) een vijand van zulke ceremoniën hij kon zijn tijd wel beter gebruiken, vond hij. Bismarck's vereerders zien nu met spanning de openbaarmaking der oorkonde tegemoet. Zal zijn naam onder de grondleggers van het Duitsche rijk nu weer worden weggelaten, evenals te Kiel zijn aandeel in het tot stand komen van het kanaal verzwegen werd? Dat zou toch, meenen zij, een heel vreemde opvatting zijn van officieel geschiedenis schrijven.

— Het laatste pantserschip „de Hagen" heeft nu Tanger verlaten, zoodat mag aangenomen worden, dat Duitschland volle satisfactie heeft verkregen. Het ontvangen boetegeld van 200.000 francs zal verdeeld worden tusschen de moeder van den vermoorden Rockstroh, de firma, voor wie hij werkzaam was en die door zijn dood schade leed, en den Staat, als tegemoetkoming in de gemaakte kosten. De andere eskaders schijnen te Tanger te zijn om consulaire en handelsvoordeelen af te dwingen.

—Zondag 18 Aug. heeft te Berlijn de plechtige eerste-steenlegging plaats gehad van het nationaal gedenkteeken voor Keizer Wilhelm I. Von Bismarck heeft geschreven, dat hij, wegens gezondheidsredenen, de feestelijkheid niet kan bijwonen.

— Ter gelegenheid van het oorlogsjubeljaar, schonk de bekende staalfabrikant Krupp een millioen Mark aan de pensioenkas zijner arbeiders.

Groot-Brittannie.— Er zijn verschillende landen, die nog pretendenten naar de kroon bezitten, die nog hunne min of meer talrijke aanhangers tellen. Denk aan Frankrijk en Spanje slechts, om er niet meer te noemen. Maar dat Engeland er ook een bezit, is misschien minder bekend en wat het curieuste van het geval is, dat die pretendent niet te vreden is met Engeland alleen, maar er het koningschap over Frankrijk nog bij wil hebben. Verbeeld u, Engeland en Frankrijk onder een koningschepter. Heel veel rumoer schijnen die aanhangers echter niet te maken. Hun demonstratie bestaat hoofdzakelijk uit een jaarlijksch feestmaal. In hunne verbeelding heerscht nu sinds 1688 in Engeland anarchie. De rechtstreeksche erfgename der Stuarts heeft volgens hen in ballingschap den troon beklommen in 1875. Zij stierf voor drie jaren, de kroon achterlatende aan haar zoon Robert, den rechtmatigen prins van Wales, die thans in Beieren verblijf houdt en het volgend jaar door zijn raad van voogdij zal worden uitgeroepen tot koning van Frankrijk en Engeland. Zoolang de afstammelingen van Victoria echter niet zijn uitgestorven, en daar schijnt voorloopig weinig kans voor, zullen wij echter op het vereenigde koninkrijk Frankrijk — Engeland hebben te wachten.

Rusland.—De Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer Dournovo, heeft zijn ontslag gevraagd en bewilligd gekregen. Als zijn opvolger wordt genoemd Generaal Ignatieff (broeder van den bekenden diplomaat) of baron Vressky.

— Czaar Nicolaas heeft den Russischen gezant te Parijs, baron Mohrenheim ter eere van zijn 50-jarig jubilé, de Vladimirorde verleend. In het schrijven, dat de Czaar den gezant tevens zond, wordt o. a. gezegd: „Uwe werkzaamheid, welke vooral ten doel had de vriendschappelijke betrekking tusschen Frankrijk en Rusland te handhaven, heeft bijgedragen tot de vervulling van mijn oprechten wensch, om den algemeenen vrede te verzekeren."

Zweden-Noorwegen.— Op een te Kopenhagen gehouden Noorsch vredescongres is lang beraadslaagd over het conflict tusschen Zweden en Noorwegen, en daarna eenstemmig, op voorstel van den eerevoorzitter Frederik Bajer, het volgende besluit genomen: „De Regeeringen en Wetgevende Vergaderingen der drie Noorsche Rijken worden uitgenoodigd om een scheidsgerechts-en neutraliteitsbond te vormen, tot welken andere souvereine Staten kunnen toetreden; de verbonden Staten verbinden zich te bewerken dat wederkeerige oneenigheden door een oorlog, worden beslecht, en zij beloven bij oorlogen tusschen Staten, die buiten den Bond staan, eene strenge onzijdigheid te bewaren; de verbonden Staten zullen er naar streven, dat alle beschaafde Staten hunne onzijdigheid erkennen, en zij erkennen overigens ieder hunne eigen Souvereiniteit."

Oostenrijk.— In het jaar 1885 werd te Boeda Pest een postkist gesloten, bevattende een kwart millioen Oostenrijksche guldens. De dader bleef onbekend.

Thans is de dief gesnapt en in hechtenis genomen; hij is een rijk, aanzienlijk hotelhouder. Ook zijn medeplichtigen zijn bekend.

— Op het kasteel Nachod bij Neustadt is het huwelijk voltrokken tusschen den vorst van Waldeck Pyrmont en prinses Bathildis van Schaumburg-Lippe. Tot de gasten, die de plechtigheid bijwoonden, behoorden ook de koning en de koningin van Wurtemberg.

Bulgarije.—Om de curiositeit vertalen wij hier *een Brief uit het Oosten*, welke op 15 Juni van het vorige jaar uit Sofia aan een buitenlandsch Katholiek blad werd opgezonden. Die brief luidt als volgt en verklaart den haat tegen Stamboeloff, welke zich op zoo afschuwelijke wijze in moord en begrafenis-schennis heeft getoond.

„Gebruik makende van het blinde vertrouwen des Bulgaarschen volks en geholpen door afgevaardigden, die door terrorisme waren verkozen, vaardigde Stamboeloff de meest reactionnaire wetten uit, deed eindelooze leeningen aannemen in de Kamer, organiseerde de meest uitgebreide stelsels van spionneering en ontdekte kwanswijs telkens komplotten tegen zich en den prins. Zich door het laatste middel van zijn tegenstanders ontslaande, begon Stamboeloff uit te drijven, dood te schieten, op te hangen en te martelen. Dit ongelukkig systeem werd op de beste Bulgaarsche patriotten toegepast, zooals op majoor Panitza, dien Bulgarije, maar vooral Macedonië steeds zal betreuren, en verder op Milaroff, Georghieff, Bopoff, Karaguleff, Tufektchieff, Karaveloff, den beroemden redenaar Kitancheff enz.

Men moet terug naar de tijden der heidensche keizers, om zich de kwelling voor te stellen der ongelukkige politieke gevangenen. De moorden van Madhat-Pacha te Roustchouk en die der Bazi-Bazouk te Batak, moorden die Engeland en Rusland naar de wapenen deden omzien, waren kinderwerk bij de ijselijkheden van den tyran Stamboeloff.

Zijne ongelukkige slachtoffers werden in vuile cachotten geworpen en bleven van voeding schier verstoken. Voorts ondergingen zij dagen, weken, ja maanden achtereen de hevigste tormenten, vooral de geeseling met gevulde zandzakken. Het eigenaardige dezer straf is, dat zij uitwendig geenerlei blessuren maakt maar den geheelen mensch inwendig bezeert. De pijnlijkste dood werd ten laatste door Stamboeloffs slachtoffers blijde aanvaard.

Men herinnert zich nog het roerende protest in October 1891 door de vrouwen, moeders en zusters der Bulgaarsche gevangenen, tegenover Europa's vertegenwoordigers te Sofia en te Constantinopel afgelegd. Bij dit protest toch kwam onder meer de mishandeling van den jeugdigen Tufektchieff voor den dag. Deze jongeling, of liever dit zeventienjarig kind, in Maart 1891 gearresteerd, werd met de schandelijkste barbaarscheid behandeld. Eerst werd hij in de gevangenis drie dagen zonder eten of drinken gelaten, en dat wel in een ton vol water en vol ijzeren punten, met een blok hout van 6 à 7 kilogram op het hoofd. Daar de gefolterde dreigde in te zinken, bracht men houten wiggen aan, zoo ingericht, dat de eene helft van het hout den oksel van den bovenarm omhoog hield, maar de andere helft de borst van het slachtoffer pijnlijk klemde. De jonge politicus bleef evenwel bij al dit lijden zijnen broeders getrouw en maakte vooral niets bekend van de plannen der patriotten. Toen is hij zes maanden door honger en dorst, door geeseling en door houtindrijving onder de nagels gefolterd. Maar nadat al deze tormenten de zielskracht des jongelings nog niet hadden gefnuikt, beproefde

nu Stamboeloff zelf zijn slachtoffer te naderen. Deze ontmoeting liep af als te voorzien was. Tufektchieff begon met Stamboeloff in het gelaat te spuwen en bracht verder niets uit dan de hevigste verwijten tegen den wreeden tyran. En zie, waartoe Stamboeloff nu dorst te komen: hij deed den gevangene de handen en voeten met petroleum inwrijven en toen (in onze XIXe eeuw) in brand steken. Wat de arme student Tufektchieff toen heeft uitgestaan, is natuurlijk niet onder woorden te brengen. Nog twee jaren lang heeft hij de ijselijkste smarten dezer foltering gedragen en is toen eindelijk gestorven.

Maar het leven te ontrooven aan tal van leden der Bulgaarsche patriottenpartij, was Stamboeloff, dezen hatelijken tyran, niet genoeg; hij heeft zich meermalen vergrepen aan de meisjes-pensionaten van Tirnova, Philippopoli en Sophia, en dan hield de booswicht er geheele benden van leugenaars op na, die de Europeesche bladen er over moesten inlichten, welk eene zegening wel zijn optreden voor Bulgarije was. Middelerwijl wist hij zich zelven van een simpel advocaatje, dat hij nog in 1886 was, op te werken tot een kapitalist van een 3 á 4 millioen, in Oostenrijksche en Engelsche banken geplaatst, en tot een eigenaar van talrijke goederen te Deli-Orwan, te Bourgas en te Sophia.

Dank al dezen manoeuvres, ging Bulgarije een Staatsbankroet tegemoet. Gelukkig evenwel maakte de pers zich toen tot echo der hevige protesten van het volk, en het incident van den Bulgaarschen minister van oorlog Savoff, wiens eer Stamboeloff in de personen van Savoff's echtgenoote en schoonzuster had beleedigd, deed de mate van Stamboeloff's schandelijkheid overloopen. Nu kwamen van alle kanten telegrammen aan het adres van den prins, verzoekende om den dictator te ontslaan. Alsdan gebruikte Stamboeloff een Bismarckiaansche handigheid. Aan den prins-regeerder werd door hem een dreigende brief gezonden, waarin Stamboeloff de lieden van het verzet niet alleen aanklaagde, maar den prins zelven als deelhebber aan dat verzet beschuldigde. Een laatsten eisch dorst hij, die zich zelven onmisbaar waande nu aan den prins te stellen: ofwel de staat van beleg moest worden afgekondigd in de districten Choumla, Razgrad, Pazardijk: tevens moest de minister van oorlog aftreden en de journalisten der oppositie worden verbannen, of Stamboeloff eischte zijn ontslag. Maar de prins-regeerder bleef toen, te midden der moeielijkste Staatszorgen, aan zijn vorsteneer getrouw, en de hatelijke tyran werd ontslagen.

Nu heeft Stamboeloff goed dreigen tegen prins Ferdinand in de courant *Svoboda*, die het orgaan heet der Bulgaarsche uitgewekenen. Maar de prins weet wel, uit welken hoek de wind waait. De uitgewekenen willen volstrekt zijn persoon niet te lijf, maar het regeeringssysteem van Stamboeloff. En thans, nu de prins eindelijk Bulgarije van dit afschuwelijk systeem heeft verlost, nu trachten alle zonen des vaderlands — de tyran slechts met zijne volgelingen uitgezonderd — naar hunne vrijmaking, en zij haasten zich den prins hunne toewijding en hunne getrouwheid aan den troon te betuigen."

Al is de helft maar waar, dan nog heeft zich aan dezen man van bloed en geweld het woord bevestigd: "*Wie het zwaard gebruiken, zullen door het zwaard omkomen.*"

— Betrekkelijk onverwacht, althans vroeger dan men gedacht had, is 14 Aug. Vorst Ferdinand van Bulgarije naar zijn hoofdstad teruggekomen. Er hingen vlaggen uit, en er was eene volksmenigte op de been, die den Vorst met geestdrift toejuichte. De leden der Heilige Synode waren aan het station, maar de Metropolitaan Clement had die moeite niet genomen. Voorts was — en dit is een bedenkelijker verschijnsel — geen der vreemde vertegenwoordigers opgekomen. De burgemeester sprak een woord van welkom, waarop Ferdinand antwoordde en daarbij in het licht stelde, dat de schitterende ontvangst hem eene zaak van groote beteekenis was.

— Een troep Bulgaren ongeveer 100 man is de Turksche grens overschreden, heeft het dorp Yanakli verwoest en al de inwoners om het leven gebracht. De „Porte" gaf den Mogendheden kennis van het feit.

Turkije. — Omtrent Armenië is nog niets beslist, daar de Porte de eischen der Europeesche mogendheden maar niet wil inwilligen. Er wordt nu beweerd, dat deze er met geweld achter heen zullen gaan zitten en een commissaris zullen benoemen, die toezicht zal hebben te houden op het Turksch bestuur in Armenië. Als commissaris wordt genoemd de tegenwoordige Oostenrijksche minister van Financiën baron van Kallay, vroeger gouverneur van Bosnië en Herzegowina, waar hij binnen korten tijd het gezag der Oostenrijkers had gevestigd. Baron von Kallay moet echter voor de hem toegedachte onderscheiding bedankt hebben.

Egypte. — Uit Egypte komt bericht, dat het wassen van den Nijl ditmaal bijzonder sterk is. Te Wady-Halfa is het water reeds twee meter hooger dan verleden jaar. Als het zoo voortgaat vreest men voor ernstige ongelukken.

Azie. — In Japan is, volgens een telegram uit Tokio aan de New-Yorsche *World* eene ministerieele crisis uitgebroken, daar de tot Markies bevorderde graven Ito en Yamagata deze rangverheffing, wegens de door hen in den oorlog bewezen, diensten, weigeren aan te nemen, zoolang niet ook aan de andere collega's onderscheidingen verleend worden.

— Uit Tientsin wordt aan *The Times* geseind, dat in de Chineesche Regeeringskringen de grootste verwarring en verslagenheid heerscht. Men schijnt niet te weten, waarmede aan te vangen, om een krachtig optreden voor te bereiden of eene eenigszins gezaghebbende houding aan te nemen. Inmiddels wordt uit Shangai bericht, dat de heer Mansfield, Britsch consul aldaar, de heer Hixson, Amerikaansch consul te Foochow, de heer Allen, Britsch viceconsul op het Pagoden-eiland, benevens 2 geestelijken en een Amerikaansch luitenant-ter-zee, van Foochouw naar Ku-Chensg, het tooneel der moorden, zijn vertrokken. Zij worden geëscorteerd door een honderdtal uitgelezen Chineesche soldaten, daar de Onder-Koning hen niet wilde toestaan eigen manschappen mede te nemen.

CUATRO TESTIGOS MÁS.

Cuando una persona en quien tenemos plena confianza empeña su palabra de que una cosa es cierta, lo creemos como la cosa más natural; y lo mismo sucede con un testigo ante el Tribunal de justicia, cuando el tal testigo no tiene nterés en el resultado del proceso, y es además, un hombre honrado. Por la misma razón, cuando dos ó más testigos, extraños uno á otro, testifican la misma cosa y nadie los contradice, el hecho se considera como probado.

Pues ahí va un ejemplo de ese principio: "He venido sufriendo," dice uno de los testigos, "durante los cuatro años últimos, de una inflamación del estómago y no podía digerir los alimentos. En todo ese espacio de tiempo probé diferentes clases de medicinas que se me prescribieron, pero no obtuve el menor alivio; hasta que un día los Sres. P. Galiana é Hijo, de esta plaza, drogueros, me instaron para que tomase su remedio de Vds. Aun cuando desesperaba de la cura, seguí su consejo, y al cabo de un par de días experimenté ya un ligero alivio. Animado ya con esto, lo continué tomando hasta que hube consumido seis botellas grandes; y hoy, por fin, anuncio á Vds. con la mayor alegría y satisfacción, que estoy completamente restablecido. Esta es mi confesión sencilla y breve, pero verdadera. Pueden Vds. publicarla, si es que gustan, para que llegue á noticia de los demás. (Firmado) Emilio Angel Palomino, Carnicería y Tocinería Manzanares, Oct. 4 de 1893."

Otro testigo: "Sufrí horriblemente de una enfermedad del estómago por espacio de tres años, y no pude obtener alivio alguno. Pensaba que estaba condenado á morirme de dolor. No podía tomar alimento, y estaba materialmente muriéndome de hambre. En semejante estado, vine á esta Ciudad, y habiendo oido hablar del remedio de Vds., compré una botella en la droguería de D. Marcelino Martinez, Calle San Francisco, No. 25, y, tan pronto como la hube tomado, experimenté un gran alivio; después de ello, empecé ya á digerir los alimentos con toda regularidad, y á estas fechas estoy ya radicalmente curado. Escribo á Vds. esta carta en prueba de gratitud, y quedo de Vds. afmo. S.S., (Firmado) Leopoldo de Boschet, Calle San Pablo, N Sept. 25 de 1893."

Otro testigo más: "Mi padre había estado sufriendo por durante ocho meses de una enfermedad de estómago, que le impedía tomar su acostumbrado alimento; ninguna de las medicinas que tomaba le producía alivio, hasta que hoy, gracias al uso de dos botellas del remedio de Vdes., que compró á un amigo suyo (el Sr. D. Francisco Parody, especiero, Calle del Cordonero, Gibraltar) tengo la satisfacción de decirles que los dolores le han desaparecido del todo. Doy á Vdes. afmo. S.S, (Firmado) Manuel Fernandez, Sargento, Cadiz, Sept. 14, 1893."

Cuarto testigo: "Tengo la mayor satisfacción en participar á Vdes. que su remedio me ha producido un gran beneficio, pues gracias á él, he logrado un gran alivio en mi dolorosa enfermedad (gastralgia), de la cual venía sufriendo hacía ya 24 años. (Firmado) Santiago Alonso Martin, Sargento-retirado de lo Guardia Civil, Villalpando, La Vid, Agosto 20 de 1893."

El lector tiene ahora ante sí el testimonio de cuatro personas, que ninguna relación tienen entre sí, y quienes no poseen el menor interés en decir otra cosa que la simple y pura verdad. El remedio á que todas ellas se refieren es el Jarabe Curativo de la Madre Seigel y la enfermedad de que todas ellas han sido curadas y aliviadas era la indigestión ó dispepsia: Gastralgia es el nombre técnico de la dispepsia inflamatoria crónica. Dicha medicina se vende no solo en España sino en todo el orbe, y hombres y mujeres en todas las lenguas conocidas, diariamente atestiguan de buena voluntad, y sin perjuicio alguno el maravilloso poder que ese remedia tiene de curar, allí donde todos los demás remedios han fracasado. Ninguno de las atestiguaciones de esta manera hechas y ámpliamente circuladas ha sido jamás contradicha ó puesta en duda, y siendo así, ¿Qué otra, ni mejor prueba, puede producirse á favor del citado remedio? No puede el lector pedir ni esperar otra mejor, que ella.

Si hasta ahora alguno de los lectores que venía padeciendo había dudado de, emplearlo, no dudará ya en lo sucesivo; y aun su *nombre vendrá á figurar después* en la lista de los agradecidos amigos de la Madre Seigel, y del famoso remedio de ésta. 2

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.